

Landschapspark in Drenthe: wenselijkheden en mogelijkheden

D. Hulzinga

Lid van het College Gedeputeerde Staten van Drenthe

Is het landschapspark in Drenthe wenselijk? Het antwoord moet luiden nee. Daarbij teken ik aan, dat dit zeer persoonlijke antwoord wordt ingegeven door de toevoeging "park". Sinds de presentatie van de drie "groene nota's" in februari 1975 is deze term in gebruik geraakt. Sindsdien is het duidelijk geworden, hoe geladen het woord park in deze samenstelling is en welke weerstanden het, terecht of onterecht, oproept.

Na deze "cri de coeur" terug naar het onderwerp. De nota van februari 1975 noemde Zuidwest-Drenthe als mogelijk nationaal landschap. Bij de voorbereiding van het streekplan voor dit gebied is deze gedachte door de commissie, ingesteld ter voorbereiding van het streekplan, onomwonden afgewezen in het programma van hoofdlijnen.

In 1976 heeft het College van Gedeputeerde Staten van Drenthe in een stuk aan de Staten zich hiermee kunnen verenigen. De Staten van Drenthe hebben

zich niet uitgesproken tegen de mening van het College.

Daarmee is bestuurlijk gezien de vraag beantwoord. Ik voeg hier echter wel iets aan toe. In de structuurschema's natuur- en landschapsbehoud en openluchtrecreatie zal een 20-tal gebieden worden genoemd, die als mogelijk nationaal landschap in aanmerking komen (dit op grond van natuurwetenschappelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten). Daarover zal een pkb-procedure (provinciale kernbeslissing) plaatsvinden. Dit betekent, dat over deze voornemens van het Rijk overleg met de Provincies en Gemeenten zal worden gevoerd en bovenal via voorlichtingsbijeenkomsten en hoorzittingen de mening van de bevolking zal worden gehoord. De mogelijkheden voor de instelling van een nationaal landschap Zuidwest-Drenthe kunnen dan ook in het kader van deze pkb-procedure blijken.

In het eindadvies, gereedgekomen in 1980, ten

Zuidwest-Drenthe: een
afwisselend landschap.

aanzien van de procedure wordt opgemerkt: "hoewel formeel een besluit tot instelling van een landschapspark uiteindelijk door de Rijksoverheid zal worden genomen, zal dat alleen gebeuren, wanneer daartoe door de betrokken provincie bij de minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk een voorstel is ingediend". Het zal duidelijk zijn, dat een dergelijk voorstel voor Drenthe, waar nu twee potentiële gebieden zijn aangewezen, niet van vandaag op morgen zal worden gedaan.

Overigens heeft bij de totstandkoming van het streekplan Zuidwest-Drenthe met 10½% relatienota-gebied een duidelijke afweging plaatsgevonden van de verschillende belangen. Een eventuele bespreekbaarheid van nationale landschappen hangt van een aantal voorwaarden afhangt.

In het derde deel van de zogenaamde "groene nota's" wordt op bladzijde 5 gesteld: *de hiervoor omschreven ontwikkelingen (bedoeld wordt de landbouwontwikkeling in hoofdlijnen) hebben op een aantal punten in een aantal gebieden geleid tot bezwaren vanuit de invalshoek van het natuur- en landschapsbehoud. Dat betreft met name ontwikkelingen ten aanzien van:*

- aard, omvang en situering van bedrijfsgebouwen
- percelering, kavelconcentratie en ontsluiting
- waterbeheersing
- intensivering van grondgebruik en bedrijfsvoering, o.a. door bemesting en krachtvoergebruik.

Even verder lezen we: "*Binnen zekere grenzen kunnen de zorg voor natuur en landschap en ontwikkelingen binnen de landbouw op elkaar afgestemd worden . . .*" Wil men de mogelijkheden onderzoeken en realiseren, dan zal het eerste uitgangspunt moeten zijn: *duidelijkheid*.

Als in het eindadvies gesproken wordt over "*de wenselijke inrichtings- en beheersmaatregelen, met de daaraan verbonden kosten en de bestuurlijke structuur (inclusief de betrokkenheid van verschillende belangengroeperingen) worden globaal aangeduid*", dan laat dit aan duidelijkheid te wensen over. Inrichting en beheer zowel als de gebiedsbegrenzing zullen duidelijk moeten zijn voor alle betrokkenen.

Tenslotte zal duidelijk moeten zijn, erg duidelijk, de financiële consequenties voor alle betrokkenen. Op dit punt aangekomen, lijkt het mij gewenst, alvorens wenselijkheden en mogelijkheden te onderzoeken, de grootst mogelijke duidelijkheid te geven. Elke voorlichting in welk stadium ook zal ten aanzien van de bespreekbaarheid stranden, als deze duidelijkheid niet aanwezig is. Het is misschien wat zuur de gedachten aan nationale landschappen tenslotte op te hangen aan de financiële haalbaarheid. De praktijk wijst echter uit, dat, naast vele andere belangrijke factoren, deze factor toch wel heel zwaar weegt.

Zuidwest-Drenthe: wat zou hiervan overblijven als alleen de landbouwkundige belangen golden?